

4 МАЙ - СВЕТА ПРЕПОДОБНОМЪЧРНИЦА ПЕЛАГИЯ

Донесли веднъж на император Диоклетиан, че в град Тарс (област Киликия) епископ Клинон ревностно разпространява Христовата вяра. Императорът заповядал да уловят епископа и да го предадат на съд. Но той успял да излезе от града и заедно с някои християни се скрил в планините. Жестоко гонение свирепствувало в цялата област и началниците на страната усърдно търсели благочестивия епископ.

В Тарс живеела в това време една девойка от знатен род и с необикновена красота на име Пелагия. От майка си тя била възпитана в езичество, но се сближила с някои християни, които ѝ разказали за Исуса Христа, Сина Божий, умрял за спасението на човечите. Девойката с радост чула благата вест и от всичкото си сърце обикнала Господа Исуса Христа.

Тя пожелала да приеме светото кръщение и заедно с това да се отрече от суетните светски наслади, за да служи на единния Бог.

Случило се, че момък от царски род бил пленен от красотата на Пелагия и пратил да искат ръката ѝ. Майката се зарадвала, но девойката спокойно отговорила на пратениците па княза: «Аз съм сгодена за безсмъртния Цар, Сина Божий». Тоя отговор наскърбил и разсърдил юношата, но той се надявал да склони Пелагия, толкова повече че майка ѝ действувала в негова полза и уговаряла дъщеря си да не се отказва от такъв "блясък и богатство. Пелагия постоянно мислела, как би могла да види епископ Клинон и да получи от него светото кръщение.

Веднъж тя измолила от майка си позволение да отиде при своята кърмачка, която живеела на село близо до града. Пелагия се надявала да намери там епископа, защото узнала от християните, че той се криел там, Майката отказала. В същата нощ девойката видяла насън светия епископ. Тя повторила молбата си и майка ѝ най-после я пуснала. Смятайки дъщеря си вече годеница на княза, майката я облякла в най-хубави дрехи и много скъпи украшения и заповядала да впрегнат богата колесница, като пратила заедно с дъщеря си няколко слуги.

Между слугите, които придружавали Пелагия, имало тайни християни, които вероятно знаели, че и тя е вярваща. Когато се отдалечили от града и се приближили до една планина, покрита с гъста гора, един от слугите посочил на другаря си един старец, който слизал от планината, и му казал: «Знаеш ли, кой е тоя старец? Това е Божият човек, епископ Клинон, когото езичниците търсят, за да го убият». И слугите взели помежду си да говорят за добрия епископ и за чудесата, извършвани от него. Пелагия, като чула за кого става дума, заповядала да спрат колесницата. Тя твърде се зарадвала, че Господ тъй скоро ѝ праща оня, когото тя желала да види. Тя заповядала на слугите да я чакат, докато отиде на планината, и като слязла от колесницата, тръгнала срещу епископа.

Като стигнала до него, поклонила му се, наричайки го служител Христов.

Да бъде мирът на моя Христос с тебе, девойко! —отговорили старецът.

Благословен е Бог, Който ми показа във видение подобие на твоето лице и те прати при мене, за да спасиш душата ми от погибел! — се провикнала девойката. — Ти ли си епископ Клинон?

Аз съм пастир на словесните овци Христови, които се надяват да получат вечен живот.

На какво учиш твоите люде, за да могат да получат вечен живот?

Уча ги да познават Отца и Сина и Светият Дух, и ги наставлявам да живеят по закона Господен и в любов към Исуса Христа.

Моля те, свети отче, кажи ми, какво е най-много нужно за тия, които желаят да бъдат винаги с твоя Бог?

— Кръщение за опрощаване на греховете и получаване на вечен живот.

Тогава Пелагия паднала пред нозете на Клинон. «Кръсти мене, която съм недостойна! — извикала тя. — Сгоди ме за Христос, Който просвети душата ми, защото Той е слънце на правдата!»

Зарадвал се светият епископ, дигнал ръце към небето, започнал да се моли и казал: «Господи Боже, Който си призовал тая девица да познае истината, прати ѝ светото Кръщение на Твоя възлюбен Син!» И внезапно около него бликнал из земята извор и около извора се явили два пресветли ангела, които държали бяла като сняг плащаница.. Епископът е молитва осветил

водата на извора, кръстил девойката и я причастил със запасни Свети Дарове, които имал при себе си. Като му се поклонила до земята, Пелагия му казала: «Отче свети, моли Бога да ме укрепи чрез Своя Свети Дух!» Епископът я благословил: «Бог, на Когото ти посвети себе си, да ти прати помощ от Своего свято жилище!» — казал ѝ той.

Девойката, пълна с неизказана радост, снела драгоценните си украшения и ги дала на епископа, за да ги предаде и парите да раздаде на бедните. След това тя се простила с епископа, върнала се при слугите си и продължила пътя си.

Пелагия прекарала няколко дни при своята кърмачка, която се учудвала на промяната в нея. Тя помнела, че Пелагия по-рано била горделива, надменна и лекомислена, а сега я видяла кротка, смирена и вглъбена в себе си. Преди Пелагия обичала разкоша и отбраните ястия, безделието и светските удоволствия, а сега се показала съвършено равнодушна към разкоша и удоволствията; част от деня прекарвала в молитва, и дори нощно време ставала от своето кораво легло, за да се моли на колене. Кърмачката разбрала от това, че тя е станала християнка, и се зарадвала, понеже и самата тя тайно вярвала в Христа. «Мила дъще — казала ѝ тя веднъж, — ти досега учудваше хората със своята телесна красота. А сега старай се да угодиш Богу с душевната си красота! Аз виждам, че ти си повярвала в истинския Бог, Царя на небесата. Да те укрепи Той за предстоящия подвиг и да ти даде сила и победа!»

След някое време Пелагия трябвало да се върне при майка си. С негодуване чула майката, че тя раздала всичките си скъпи украшения. Но като узнала, че дъщеря ѝ приела кръщение, крайно се наскърбила и разгневила. Тя се стараела да намери епископа, за да го предаде на враговете. Но Бог пазел светия старец и всички нейни- старания отишли напразно.

Непрестанно укорявана от майка си заради вярата Христова, Пелагия напуснала града и известно време се криела. Но надявайки се да обърне към християнската вяра и майка си, тя пак се върнала при нея. Обаче не успяла в доброто си намерение — майката в гнева си пратила да кажат на княза, че годеницата му приела кръщение. Момъкът се наскърбил. Той отначало искал да донесе на царя за Пелагия, та чрез страха от мъченията да склони да се отрече. Но после, като си помислил, с каква непобедима твърдост християните понасят страданията, той не се решил да предаде на мъчения девойката, която нежно обичал. Той дълго тъгувал и най-после — в припадък от отчаяние — се самоубил. Тогава Пелагийна та майка се уплашила, да не би царят да ѝ отмъсти за смъртта на княза, и в своя гняв и страх, като съвсем забравила предишната си любов към дъщерята, донесла за нея на Диоклетиан и я завела при него.

Необикновената красота на Пелагия поразила езическия цар. Той пожелал да я вземе в числото на своите жени, и започнал да ѝ предлага богати дарове, само и само да се отрече от християнската вяра. Но девойка- та отхвърлила всички негови предложения и твърдо изповядала името на Господа Исуса Христа. Тогава царят заповядал да приготвят страшния уред за измъчване. Нагорещили до червено медния бик и при него довели девицата — надявали се, че страхът от ужасното мъчение ще я накара да се отрече. Но тя останала непоколебима и била осъдена на ужасна смърт. На мястото на смъртното наказание се събрало множество народ, сред които имало и християни. Те пламенно се молели на Господа да укрепи слабата девойка в тежкия подвиг. Господ ѝ дарувал необикновена храброст. След като се прекръстила, тя безстрашно дошла до оръдието за смъртно наказание, сама влязла в нажежения бик, като извикала: «Слава на Тебе, Господи, единородни Сине на Бога Всевишни, Който укрепи мене, немощната, за тоя подвиг!»—и предала Богу чистата си душа. Това станало около 288 г.

Костите на мъченицата били изхвърлени вън от града, но епископ Клинон имал откровение за смъртта на девойката и за мястото, където лежат нейните кости. Той ги събрал и погребал на планината, наричана Ливан. В царуването на Константин Велики над тях бил построен храм и върху камък бил издълбан следният надпис: «Светата девойка Пелагия, която посвети себе си на Бога, и докрай страда за истината, със своите кости почива тук, а душата ѝ тържествува на небето заедно с ангелите в славата на Господа Исуса Христа».